

**สรุปผลการประชุม Working Committee on Financial Services Liberalization under the ASEAN
Framework Agreement on Services (WC-FSL) ครั้งที่ 18
วันที่ 18-19 ธันวาคม 2550 ณ เมือง Tagaytay ประเทศฟิลิปปินส์**

1. รูปแบบการประชุม

ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงการคลังและธนาคารกลางของประเทศสมาชิกอาเซียน 7 ประเทศ (ผู้แทนจากประเทศสิงคโปร์ พม่า และอินโดนีเซีย ไม่สามารถร่วมการประชุมได้) โดยมี Ms. Gilda Victoria G. Mendoza, Director, International Financial Policy Office, Department of Finance, the Philippines เป็นประธานในการประชุม

2.สาระสำคัญของการประชุม

2.1. ประธาน WC-FSL ได้แจ้งที่ประชุมเพื่อทราบความคืบหน้าของการประชุม ASEAN-Australia –New Zealand Trade Negotiating Committee ครั้งที่ 12 (12th AANZTNC) ซึ่งจัดขึ้นที่เมืองเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา ระหว่างวันที่ 9-14 ธันวาคม 2550 ว่าเนื่องจากออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ได้เสนอร่างข้อบท Consolidated Text on Financial Services ในระยะเวลากระชั้นชิดเกินไป ทำให้ WC-FSL ไม่สามารถจัดการประชุมเพื่อเตรียมทำทีก่อนการเจรจากับออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ได้ทัน นอกจากนี้ ประธานและรองประธาน WC-FSL ตัดสินใจไม่สามารถเข้าร่วมการเจรจา ณ เมืองเสียมราฐได้ จึงขอเลื่อนการเจรจาในสาขาบริการด้านการเงินออกไปก่อน อย่างไรก็ตาม ASEAN Working Group on Services ได้หารือข้อบทใน Services Chapter ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคบริการทางการเงิน ได้แก่ ข้อบท Transparency, Payments and Transfers, Restrictions to Safeguard the Balance of Payments, Prudential, Denial of Benefits โดยมีประเด็นเพิ่มเติมจากที่ประชุมดังนี้

1) Safeguard of the Balance of Payments (BOP) ประธานแจ้งว่าได้มีหนังสือไปยังองค์การการค้าโลกเพื่อขอคำชี้แจงอย่างเป็นทางการว่า การใช้มาตรการ Safeguard of the BOP นั้นเป็นไปเฉพาะตามหลัก Most Favoured Nation แต่ไม่ใช่ตามหลัก National Treatment ตามที่ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์มีความเข้าใจ

2) Treatment and Protection of Commercial Presence เป็นข้อบทที่เสนอโดยฝ่ายออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ ซึ่งกำหนดให้การลงทุนในภาคบริการจะต้องผูกพันตามข้อบทลงทุน เช่น ข้อผูกพันด้านการโอนเงินลงทุน การใช้มาตรการ Safeguard of the BOP การคุ้มครองใน

ด้านการเวนคืนการลงทุน และการระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐบาล เป็นต้น นั้น ฟิลิปปินส์ได้เสนอร่างบทบัญญัติของข้อบทดังกล่าวใหม่ต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา โดยเน้นประเด็นเรื่องการระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐบาล แต่ยังคงผูกพันในเรื่องการคุ้มครองในด้านการเวนคืนการลงทุน (expropriation) ซึ่งผู้แทนไทยมีความกังวลเกี่ยวกับข้อผูกพันในเรื่องการคุ้มครองการเวนคืนการลงทุนเนื่องจากได้มีนิยามครอบคลุมไปถึงการเวนคืนทางตรงและการเวนคืนทางอ้อม(indirect expropriation) ซึ่งภายใต้กฎหมายไทยไม่มีกฎหมายรองรับการเวนคืนทางอ้อม ซึ่งสมาชิกอาเซียนอีกหลายประเทศก็มีความเห็นสอดคล้องกัน ที่ประชุมจึงขอให้ฟิลิปปินส์นำประเด็นดังกล่าวไปศึกษาเพิ่มเติมและปรับถ้อยคำอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีข้อกังวลในร่างข้อบท Relation to other Chapters (Para 3) ในบทบัญญัติด้านการลงทุน ว่ามีรูปแบบการเขียนที่เป็น Negative List กล่าวคือ ให้ผูกพันข้อบทที่เกี่ยวกับการคุ้มครองการลงทุนสำหรับการลงทุนทุกประเภทในสาขาบริการไม่ว่าจะอยู่ในตารางข้อผูกพัน (Schedule of Commitment) ของประเทศภาคีหรือไม่ก็ตาม ซึ่งผิดไปจากหลักการของความตกลงในสาขาบริการที่ต้องการผูกพันแบบ Positive List

3) Definition ประเทศมาเลเซียได้มีความเห็นเกี่ยวกับ Definition ของบทบริการในประเด็น ดังนี้

- ข้อ (f) Enterprise means any entity constituted or organised under applicable law ซึ่งผู้แทนมาเลเซียกังวลว่า any entity อาจไม่ได้จำกัดเฉพาะ legal entity ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้ธนาคารของออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ ที่อยู่ในรูปแบบอื่น เช่น Branch ได้รับสิทธิประโยชน์ด้วย

- ข้อ (x) Service supplier means a person that seeks to supply or supplies a service ซึ่งมาเลเซียกังวลว่า seeks to supply อาจให้ความหมายของการเป็นผู้ให้บริการต่ำกว่า wishing to supply ตามความหมายใน GATS

ในส่วนข้อบทในบทบริการ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับภาคการเงินนั้น เนื่องจาก WC-FSL ไม่ได้รับมอบหมายจาก Working Group on Services ให้พิจารณา แต่ข้อบทมีผลกระทบต่อภาคการเงิน ที่ประชุมจึงขอให้สมาชิกทุกประเทศนำข้อกังวลดังกล่าวไปหารือกับคณะเจรจาภาคบริการของตน เพื่อให้เจรจาให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มการเงิน

2.2. Annex on Financial Service

ประธานขอให้แต่ละประเทศพิจารณาให้ความเห็นต่อ Annex on Financial Services เป็นรายข้อบท ซึ่งผู้แทนไทยได้ให้ความเห็นเบื้องต้นตามมติประชุมคณะทำงานพิจารณาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ครั้งที่ 4/2550 (เอกสารแนบ 1) โดยมีประเด็นที่สำคัญได้แก่

1) New Financial Service ที่ ANZ เสนอ ประเทศไทยยืนยันที่จะไม่รับข้อบทดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นส่วนใหญ่ของที่ประชุม WC-FSL อย่างไรก็ดี หากประเทศใดต้องการผูกพันในข้อบทนี้ ก็สามารถระบุใน Schedule of Commitment ของแต่ละประเทศได้

2) Transparency ที่ประชุมมีมติให้รอผลสรุปของคณะเจรจาในข้อบทกลาง (General Provision) ซึ่งมีบทบัญญัติด้าน Transparency ไว้เพื่อใช้ได้กับทุกๆ สาขา (สินค้า บริการ และการลงทุน) ซึ่งหากมีประเด็นเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับ Financial Services ก็อาจนำมาระบุไว้ใน Financial Services Annex ได้ ทั้งนี้ ประธานขอให้แต่ละประเทศกลับไปพิจารณาจัดทำท่าทีต่อเนื้อหาในข้อบทดังกล่าว และส่งความเห็นกลับมาภายในวันที่ 10 มกราคม 2551 เพื่อรวบรวมเป็นท่าทีเบื้องต้นของ WC-FSL ต่อไป (อนึ่ง ประเทศไทยได้แจ้งความเห็นต่อข้อบทดังกล่าวให้ที่ประชุมทราบแล้ว)

3) Dispute Settlement ที่ประชุมมีมติให้รอผลสรุปข้อบท Dispute Settlement ใน General Provision ก่อน อย่างไรก็ดี ฝ่ายไทยจะได้เสนอท่าทีอย่างเป็นทางการตามรูปแบบ matrix ที่ secretariat จะส่งมาให้ต่อไป

2.3. ข้อบท Prudential Measure, Exchange Rate and Financial Stability

ที่ประชุมยืนยันที่จะใช้ร่างที่ได้ตกลงไว้ในการประชุม WC-FSL ครั้งที่ 17 (เอกสารแนบ 2) เป็นพื้นฐานสำหรับการเจรจา AANZFTA สำหรับเรื่อง Placement ที่ WC-FSL ต้องการให้บรรจุข้อบทดังกล่าวไว้ใน General Provision นั้น ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของ SEOM ในการประชุมครั้งต่อไปในเดือนมกราคม 2551 นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ตกลงจะมีหนังสือถึง SEOM เพื่อยืนยันความสำคัญของการมีร่างข้อบท Prudential Measure, Exchange Rate and Financial Stability ในความตกลง FTA ระหว่างอาเซียนกับออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

2.4. The Protocol to Implement the 4th Package of Commitments on Financial Services under ASEAN Framework Agreement on Services (4th Protocol)

ประธานขอให้ที่ประชุมให้ความเห็นต่อถ้อยคำใน the 4th Protocol ซึ่งกำหนดจะลงนามในการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนในเดือนมีนาคม 2551 ณ ประเทศเวียดนาม ในการนี้สำนักเลขาธิการอาเซียนได้เสนอร่างแก้ไข Protocol ดังกล่าวจากรูปแบบที่ปรากฏใน 3 ฉบับแรกที่ได้ลงนามไปแล้วที่ได้ระบุว่าให้มีผลใช้บังคับเมื่อทุกประเทศสมาชิกได้ดำเนินการภาคยานุวัติแล้ว ในร่างใหม่นี้สำนักเลขาธิการอาเซียนระบุให้ Protocol ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ภายใน 90 วันหลังจากวันที่ลงนาม ทั้งนี้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน the 3rd Protocol ซึ่งยังมีสมาชิกบางประเทศลงนามแล้วแต่ยังมิได้ดำเนินการภาคยานุวัติ (Ratification) จึงทำให้ไม่สามารถบังคับใช้ข้อผูกพันดังกล่าวได้

ประเทศไทยได้มีความเห็นว่าการระบุเงื่อนไขให้พิธีสารมีผลบังคับใช้โดยมิได้รอการภาคยานุวัตินั้นอาจเป็นไปได้ยากเนื่องจากขัดต่อกฎหมายภายใน ที่ประชุมได้หารือและเห็นชอบในหลักการว่าประเทศสมาชิกที่ดำเนินการภาคยานุวัติแล้วเท่านั้นจึงจะได้รับสิทธิประโยชน์จากข้อผูกพัน ซึ่งร่าง Protocol ที่สำนักเลขาธิการอาเซียนเสนอไม่ได้สะท้อนหลักการดังกล่าว ดังนั้น ที่ประชุมจึงให้สำนักเลขาธิการอาเซียนกลับไปพิจารณาถ้อยคำใน the 4th Protocol และประเด็นทางกฎหมายอีกครั้ง พร้อมกับขอให้เร่งรัดประเทศที่ยังไม่ภาคยานุวัติ the 3rd Protocol ให้เร่งดำเนินการเพื่อให้มีผลบังคับใช้

2.5. Implementation of the AEC (ASEAN Economic Community)

ประธานขอให้แต่ละประเทศสมาชิกพิจารณาการจัดทำ Pre-agreed flexibilities ตาม Strategic Schedule สำหรับปี 2008-2009 อย่างไรก็ดี เนื่องจากยังไม่มีมติชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการเขียน Pre-agreed flexibilities ดังนั้น ที่ประชุมจึงมีมติให้สำนักเลขาธิการอาเซียนส่งรูปแบบวิธีการเขียนพร้อมตัวอย่างมาเพื่อประกอบให้ประเทศสมาชิกใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป

3. การประชุมครั้งต่อไป

การประชุมครั้งต่อไปจะมีขึ้น ประมาณวันที่ 30 มกราคม 2551 ณ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งก่อนการประชุมดังกล่าวสมาชิกอาเซียนจะต้องเตรียมการในเรื่องต่อไปนี้

3.1. ทุกประเทศเสนอทำทึของบทบริการ และ Financial Services Annex ตามรูปแบบ matrix ที่ ASEAN Secretariat จะส่งมาให้

3.2. ผู้แทนไทยยกย่องหนังสือถึง Senior Economic Officials Meeting (SEOM) เพื่อยืนยันความสำคัญของการมีร่างข้อบท Prudential Measure, Exchange Rate and Financial Stability ในความตกลง FTA ระหว่างอาเซียนกับออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ และเวียนให้ประเทศสมาชิกพิจารณา

3.3. ฟิลิปปินส์ปรับปรุงร่างบทบัญญัติของข้อบท Treatment and Protection of Commercial Presence

3.4. สมาชิกทุกประเทศนำข้อกังวลเกี่ยวกับบทบัญญัติใน Services Chapter ไปหารือกับคณะเจรจาภาคบริการของตน เพื่อให้เจรจาให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มการเงิน

3.5. สำนักเลขาธิการอาเซียนพิจารณาร่าง the 4th Protocol อีกครั้งตามหลักการที่ WC-FSL ตกลงกัน พร้อมกับเร่งรัดประเทศที่ยังไม่ภาคยานุวัตร the 3rd Protocol